Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

26 януари 2017 година*

„Обжалване — Картели — Белгийски, германски, френски, италиански, нидерландски и австрийски пазар на оборудване за баня — Съгласуване на продажните цени и обмен на чувствителна търговска информация — Регламент (ЕО) № 1/2003 — Член 23, параграф 2 — Таван от 10 % от оборота — Насоки относно метода за определяне на глобите за 2006 г. — Задължение за мотивиране — Принцип на равно третиране — Упражняване на правомощието за пълен съдебен контрол“

По дело C-637/13 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 27 ноември 2013 г.,

Laufen Austria AG, установено във Вилхелмсбург (Австрия), за което се явяват A. Reidlinger и J. Weichbrodt, Rechtsanwälte,

жалбоподател,

като другата страна в производството е

Европейска комисия, за която се явяват F. Castilla Contreras, F. Castillo de la Torre и F. Jimeno Fernández, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: A. Tizzano, заместник-председател на Съда, изпълняващ функцията на председател на първи състав, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (докладчик) и F. Biltgen, съдии,

генерален адвокат: M. Wathelet,

секретар: K. Malacek, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 10 септември 2015 г.,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

* * Език на производството: испански.

Решение

1 С жалбата си Laufen Austria AG иска отмяна на решението на Общия съд на Европейския съюз от 16 септември 2013 г., Laufen Austria/Комисия (T-411/10, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2013:443), с което Общият съд е отхвърлил жалбата му за отмяна на Решение C(2010) 4185 окончателен на Комисията от 23 юни 2010 г. относно производство по член 101 ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/39092 — Оборудване за баня) (наричано по-нататък „спорното решение“) в отнасящата се до него част или, при условията на евентуалност, да намали наложената му с това решение глоба.

Правна уредба

Регламент (ЕО) № 1/2003

2 Член 23, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101 ДФЕС и 102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), предвижда:

„С решение Комисията може да налага [глоби] на предприятия и на сдружения на предприятия, когато умишлено или поради небрежност

а) нарушават член [101 ДФЕС] или [102 ДФЕС] […]

[…]

За всяко предприятие и сдружение на предприятия, което има участие в нарушението, [глобата] не може да надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната [финансова] година.

[…]“.

Насоки от 2006 г.

3 В точка 2 от Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент № 1/2003 (ОВ C 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264, наричани по-нататък „Насоките от 2006 г.“), се посочва относно определянето на глобите, че „Комисията трябва да отчита както тежестта, така и продължителността на нарушението“ и че „наложената глоба не може да надвишава тавана, определен в член 23, параграф 2, втора и трета алинея от Регламент № 1/2003“.

4 Точка 13 от тези насоки предвижда:

„При определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено […] в даден географски район в [Европейското икономическо пространство (ЕИП)]. По принцип тя ще отчита продажбите, извършени от предприятието през последната търговска година на неговото участие в нарушението“.

5 Точка 20 от посочените насоки гласи:

„Оценката на тежестта се извършва на индивидуална основа за всички видове нарушения, като се вземат предвид всички релевантни обстоятелства на случая“.

6 Текстът на точка 21 от посочените насоки е следният:

„Като общо правило делът [от] стойността на продажбите, вземан предвид, ще се определя на ниво до 30 % от стойността на продажбите“.

7 Съгласно точка 22 от Насоките от 2006 г.:

„За да се прецени дали делът [от] стойността на продажбите, който ще бъде приложен в даден случай, следва да бъде в долната част или горната част на тази скàла, Комисията ще отчита редица фактори, като: естество на нарушението, общ пазарен дял на всички съответни предприятия, географски обхват на нарушението, както и дали нарушението е било [приведено в изпълнение] или не“.

8 Точка 23 от тези насоки предвижда:

„Хоризонталните споразумения за фиксиране на цените, […] подялба на пазара и ограничаване на продукцията […], които обикновено са поверителни, поради самото си естество са сред най-вредните ограничения на конкуренцията. С оглед на следваната политика те ще бъдат наказвани с най-тежки глоби. Поради това делът [от] стойността на продажбите, който ще се взема предвид при такива нарушения, по принцип ще бъде в горния край на скàлата“.

9 Текстът на точка 25 от посочените насоки е следният:

Освен това, независимо от продължителността на участието на предприятието в нарушението, Комисията ще включи в основния размер сума между 15 % и 25 % от стойността на продажбите, както е определена в раздел А по-горе, с цел да възпира предприятията дори да встъпват в хоризонтални споразумения за фиксиране на цените, подялба на пазара и ограничаване на продукцията. Комисията може да приложи също така допълнителен размер в случай на други нарушения. За целите на вземане на решение относно дела [от] стойността на продажбите, който ще бъде приложен в даден случай, Комисията ще отчита редица фактори, по-специално посочените в точка 22“.

10 Точка 29 от същите насоки предвижда:

„Основният размер може да бъде намален, ако Комисията установи наличието на смекчаващи обстоятелства, като например:

— когато съответното предприятие представи доказателства, че то е прекратило нарушението веднага след намесата на Комисията: това няма да се прилага към тайни споразумения или практики (по-специално към картели);

— когато предприятието представи доказателства, че нарушението е било извършено в резултат на небрежност,

— когато предприятието представи доказателства, че неговото участие в нарушението е крайно ограничено и по такъв начин докаже, че по времето, когато то е било страна по нарушаващото споразумение, то фактически не го е прилагало, като е възприемало конкурентно поведение на пазара: сам по себе си фактът, че предприятието е участвало в нарушението по-кратко време, отколкото другите, няма да бъде считан за смекчаващо обстоятелство, тъй като това вече е отразено в основния размер,

— когато съответното предприятие е оказало ефективно съдействие на Комисията извън обхвата на Известие за намаляване и освобождаване от отговорност и извън своето правно задължение за това,

— когато антиконкурентното поведение на предприятието е било разрешено или насърчено от публичните органи или от законодателството“. […]“.

Фактите по спора и спорното решение

11 Фактите по спора, изложени в точки 1—27 от обжалваното съдебно решение, могат да бъдат обобщени, както следва.

12 Към момента на настъпване на фактите от фактическия състав на констатираното нарушение Laufen Austria произвежда керамични изделия под своите собствени марки и търгува с тях, както и с изделия, произведени от негови конкуренти. Продажбите му са съсредоточени в Австрия, както и, в по-малка степен, в Германия. На 29 октомври 1999 г. Roca Sanitario SA — дружество майка на група от дружества, извършващи дейност в сектора на оборудването за баня (наричана по-нататък „групата Roca“), придобива групата, начело на която е Keramik Holding AG, което по-специално притежава изцяло капитала на Laufen Austria.

13 На 15 юли 2004 г. Masco Corp. и дъщерните му дружества, сред които Hansgrohe AG, което произвежда кранове и фитинги, и Hüppe GmbH, което произвежда душкабини, уведомяват Комисията за наличието на картел в сектора на оборудването за баня и искат да бъдат освободени от глоби на основание Известието на Комисията относно освобождаването от глоби и намаляването на техния размер по делата за картели (ОВ C 45, 2002 г., стр. 3, наричано по-нататък „Известието относно сътрудничеството от 2002 г.“) или поне размерът на глобите, които могат да им бъдат наложени, да бъде намален.

14 На 9 и 10 ноември 2004 г. Комисията извършва внезапни проверки в помещенията на няколко дружества и национални професионални сдружения, които осъществяват дейност в сектора на оборудването за баня. След като между 15 ноември 2005 г. и 16 май 2006 г. отправя искания за предоставяне на информация до посочените дружества и сдружения, включително до Roca SARL (наричано по-нататък „Roca“) и Laufen Austria, на 26 март 2007 г. Комисията приема изложение на възраженията. Жалбоподателят е уведомен по-конкретно за последното.

15 На 17 януари 2006 г. Roca иска от свое име и от името на групата, към която принадлежи Laufen Austria, доколкото е поело дейността на тази група във Франция, да бъде освободено от глоби на основание Известието относно сътрудничеството от 2002 г. или поне размерът на глобата, която може да му бъде наложена, да бъде намален.

16 След като от 12 до 14 ноември 2007 г. е проведено изслушване, а на 9 юли 2009 г. е изпратено писмо до някои дружества, сред които е жалбоподателят, с изложение на фактите и са отправени допълнителни искания за предоставяне на информация, адресат на които е жалбоподателят, на 23 юни 2010 г. Комисията приема спорното решение, с което констатира наличието на нарушение на член 101, параграф 1 ДФЕС и на член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3, наричано по-нататък „Споразумението за ЕИП“) в сектора на оборудването за баня. Това нарушение, в което са участвали 17 предприятия, е протекло в различни периоди от време между 16 октомври 1992 г. и 9 ноември 2004 г. под формата на съвкупност от антиконкурентни споразумения или съгласувани практики на белгийска, германска, френска, италианска, нидерландска и австрийска територия. Картелът се отнася до оборудването за баня, което е част от една от следните три подгрупи продукти, а именно крановете и фитингите, душкабините и аксесоарите към тях, както и керамичните изделия (наричани по-нататък „трите подгрупи продукти“).

17 Комисията посочва по-специално че има национални професионални сдружения, членовете на които покриват с дейността си всичките три подгрупи продукти и които сдружения тя нарича „координиращи организации“, национални професионални сдружения, чиито членове осъществяват дейност, свързана с поне две от тези три подгрупи, които тя нарича „мултипродуктови сдружения“, както и специализирани сдружения, чиито членове осъществяват дейност, свързана с една от тези три подгрупи. Накрая Комисията установява наличието на главна група предприятия, участващи в картела в различни държави членки, както и в рамките на координиращи организации и на мултипродуктови сдружения.

18 Относно участието на групата Roca в констатираното нарушение Комисията приема, че тази група е знаела за нарушението относно трите подгрупи продукти. Що се отнася обаче до географския обхват на картела, Комисията счита, че не може да се приеме, че групата Roca е знаела за цялостния ѝ обхват, а само че е знаела за извършването на тайни действия във Франция и Австрия.

19 Така в член 1, параграф 3 от спорното решение Комисията установява, че Laufen Austria, Roca Sanitario и Roca са нарушили член 101, параграф 1 ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП, като са участвали в продължавано споразумение или в съгласувани практики в сектора на оборудването за баня във Франция и Австрия.

20 За определяне на размера на наложената на всяко предприятие глоба Комисията се е основала на Насоките от 2006 г.

21 Първо, Комисията определя основния размер на глобата. За тази цел тя уточнява, че за всяко предприятие посоченото изчисление се основава на продажбите му по държава членка, умножени по броя на годините на участие в нарушението, установено във всяка държава членка и за засегнатата подгрупа продукти, така че се отчита фактът, че някои предприятия са упражнявали дейността си само в определени държави членки или в една от трите подгрупи продукти.

22 След като внася това уточнение, Комисията определя на 15 % от стойността на продажбите коефициента, свързан с тежестта на констатираното нарушение по смисъла на точки 20—23 от Насоките от 2006 г. (наричан по-нататък „коефициентът за тежест на нарушението“). В това отношение тя взема предвид четири критерия за преценка на нарушението, а именно комбинираните пазарни дялове, както и естеството, географския обхват и извършването на нарушението.

23 Освен това Комисията определя за жалбоподателя коефициент 10, който да се приложи с оглед на продължителността на констатираното нарушение към определения за жалбоподателя основен размер на глобата на основание на разпоредбите на точка 24 от Насоките от 2006 г., коефициент, който съответства на участие в нарушението в продължение на десет години за керамични изделия на австрийската територия.

24 Накрая, за да придаде възпиращо действие на спорното решение въз основа на разпоредбата на точка 25 от Насоките от 2006 г. и съгласно посочените в точка 22 от настоящото решение четири критерия за преценка Комисията увеличава основния размер на глобата, като прилага към стойността на продажбите допълнителен коефициент (наричан по-нататък „коефициентът за допълнителен размер“) от 15 %.

25 Резултатът от това, що се отнася до групата Roca, е основен размер на глобата от 3 000 000 EUR за тайни действия във връзка с кранове и фитинги на френския пазар и основен размер на глобата от 35 700 000 EUR за тайни действия във връзка с керамични изделия, в това число 3 700 000 EUR за френския пазар и 32 000 000 EUR за австрийския пазар.

26 Второ, Комисията разглежда наличието на отегчаващи или смекчаващи обстоятелства, които могат да доведат до коригиране на основния размер на глобата. Що се отнася до жалбоподателя, тя приема, че не е налице никакво отегчаващо или смекчаващо обстоятелство.

27 Трето, Комисията прилага тавана от 10 % от оборота (наричан по-нататък „таванът от 10 %“) по член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003. Основният размер на глобата, определен за групата Roca след прилагане на този таван, е 38 700 000 EUR.

28 Четвърто, Комисията приема, че групата Roca, към която принадлежи жалбоподателят, няма право да се ползва от намаление на размера на глобите на основание Известието относно сътрудничеството от 2002 г. Според нея, от една страна, не може да се счита, че представените от тази група доказателства имат значителна добавена стойност по смисъла на точка 21 от това известие. От друга страна, посочената група не е показала действителен дух на сътрудничество в административната процедура.

29 Предвид гореизложеното, в член 1, параграф 3 от спорното решение Комисията констатира, че жалбоподателят е нарушил член 101 ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП, като в периода от 12 октомври 1994 г. до 9 ноември 2004 г. е участвал в продължавано споразумение или съгласувани практики в сектора на оборудването за баня във Франция и Австрия.

30 Съгласно член 2, параграф 4 от спорното решение Комисията налага на жалбоподателя глоба в размер на 32 000 000 EUR, от които 17 700 000 EUR солидарно с Roca Sanitario.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

31 На 8 септември 2010 г. Laufen Austria подава в секретариата на Общия съд жалба за отмяна на спорното решение в частта, в която то се отнася до това дружество, или, при условията на евентуалност, за намаляване на размера на наложената му глоба.

32 В подкрепа на исканията си за частична отмяна на спорното решение Laufen Austria изтъква шест основания. Първото основание се отнася до търсенето на отговорност от Roca Sanitario за антиконкурентно поведение. Второто основание се отнася до прилагането на таван от 10 %. Третото основание е свързано с преценката от Комисията на тежестта на нарушението, извършено от Laufen Austria. Четвъртото основание е изведено от нарушение на принципите на пропорционалност и на равно третиране, тъй като контекстът на икономическа криза не е взет предвид като смекчаващо обстоятелство. Петото основание е свързано с неотчитането на оказания от търговците на едро натиск като смекчаващо обстоятелство. Шестото основание е изведено от грешки при прилагането на Известието относно сътрудничеството от 2002 г. и на Насоките от 2006 г.

33 В рамките на искането си при условията на евентуалност за намаляване на размера на глобата Laufen Austria се позовава на по-малката му роля в констатираното нарушение в сравнение с другите участници, на по-малката степен на участието му в извършеното нарушение, както и на равнището на неговото сътрудничество с Комисията.

34 С обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля повдигнатите от жалбоподателя шест основания като частично недопустими, частично неотносими и частично необосновани. Той приема, че нито едно от изтъкнатите от жалбоподателя обстоятелства и нито едно императивно съображение не обосновава упражняването на правомощието за пълен съдебен контрол, за да намали размера на глобата, която трябва да се наложи на жалбоподателя.

35 Ето защо Общият съд отхвърля жалбата на Laufen Austria в нейната цялост.

Искания на страните

36 Laufen Austria иска от Съда:

— да отмени частично обжалваното съдебно решение,

— да намали размера на наложената му глоба и

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

37 Комисията иска от Съда:

— да отхвърли жалбата и

— да осъди Laufen Austria да заплати съдебните разноски.

По жалбата

38 В подкрепа на жалбата си жалбоподателят изтъква две основания. Първото основание е изведено от обстоятелството, че Общият съд не е изпълнил задължението си за мотивиране и е нарушил принципите на индивидуализиране на наказанията, на лична отговорност, на пропорционалност и на равно третиране при прилагането на тавана, предвиден в Регламент № 1/2003. Второто основание е изведено от нарушение от Общия съд на принципите на индивидуализиране на санкцията, на лична отговорност, на пропорционалност, на равно третиране и на защита на оправданите правни очаквания, както и на задължението за мотивиране, тъй като Общият съд е отхвърлил искането за намаляване на основния размер на наложената на жалбоподателя глоба.

По първото основание

Доводи на страните

39 С първото основание Laufen Austria по същество поддържа, че Общият съд не е изпълнил задължението си за мотивиране и е нарушил принципите на индивидуализиране на наказанията, на лична отговорност, на пропорционалност и на равно третиране, като е взел предвид в точки 148—154 от обжалваното съдебно решение общия оборот на Roca Sanitario за изчисляването на тавана от 10 %, предвиден в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, включително за периода, за който се приема, че единствено това дружество носи отговорност.

40 В това отношение Laufen Austria твърди, че не е образувало стопанска единица с Roca Sanitario през периода на извършване на нарушението, предхождал придобиването на Keramik Holding от Roca Sanitario. Впрочем от практиката на Съда следвало, че посоченият таван трябва да се изчислява само въз основа на оборота на предприятието, носещо отговорност за нарушението.

41 Следователно Общият съд трябвало да приложи таван от 10 % само по отношение на индивидуалния оборот на Laufen Austria с оглед на изчисляването на глобата за този период.

42 Освен това Общият съд не изпълнил задължението си за мотивиране и нарушил принципа на равно третиране, като не взел предвид нито по-ранните решения на Комисията, нито съдебните актове на Общия съд, в които размерът на глобата, наложена на дъщерно дружество при обстоятелства, подобни на конкретния случай, бил изчислен въз основа на собствените ресурси на това дъщерно дружество.

43 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя.

Съображения на Съда

44 Съдът вече е установил, че текстът на член 23, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1/2003 по ясен начин изисква „[з]а всяко предприятие и сдружение на предприятия, което има участие в нарушението, санкцията [да] не […] надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната стопанска година“ (решение от 4 септември 2014 г., YKK и др./Комисия, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, т. 58).

45 Съдържанието на понятието „предприятие, което има участие в нарушението“, по смисъла на посочената разпоредба обаче трябва задължително да бъде същото и с оглед на прилагането на член 101 ДФЕС, като това понятие не може да се тълкува различно за целите на определянето на отговорността за нарушението и за целите на прилагането на тавана от 10 % (решение от 4 септември 2014 г., YKK и др./Комисия, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, т. 59).

46 По този начин, когато дадено предприятие, смятано от Комисията за отговорно за нарушение на член 101 ДФЕС, е придобито от друго предприятие, в рамките на което като дъщерно дружество запазва качеството си на отделен стопански субект, Комисията трябва да вземе предвид собствения оборот на всеки от тези стопански субекти за периода преди придобиването, за да приложи евентуално спрямо тях тавана от 10 % (решение от 4 септември 2014 г., YKK и др./Комисия, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, т. 60).

47 В това отношение целта на установения в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 таван от 10 % от оборота на всяко предприятие, участвало в нарушението, е именно да се избегне вероятността налагането на глоба в по-голям размер да надхвърли възможностите за плащане на предприятието към датата, когато то е признато за отговорно за нарушението и му е наложена имуществена санкция от Комисията (решение от 4 септември 2014 г., YKK и др./Комисия, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, т. 63).

48 Този извод се потвърждава от член 23, параграф 2, втора алинея от посочения регламент, който изисква таванът от 10 % да се изчислява въз основа на стопанската година, предхождаща решението на Комисията за санкциониране на нарушението. Това изискване е напълно спазено, когато таванът е определен само въз основа на оборота на дъщерното дружество по отношение на глобата, наложена само на него за периода преди придобиването му от дружеството майка. Следователно при такива обстоятелства структурната промяна на отговорното предприятие като стопански субект действително е отчетена при изчисляването на глобата (решение от 4 септември 2014 г., YKK и др./Комисия, C-408/12 P, EU:C:2014:2153, т. 64).

49 Ето защо, доколкото от дружество майка не може да се търси отговорност за нарушение, извършено от негово дъщерно дружество преди датата на придобиването на последното, за изчисляването на тавана от 10 % Комисията трябва да вземе предвид собствения оборот на това дъщерно дружество, реализиран през стопанската година, предхождаща годината на приемане на решението за санкциониране на нарушението.

50 Следователно Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е счел в точка 150 от обжалваното съдебно решение, че когато е проведено разграничение между един първи период, за който е прието, че единствено дъщерното дружество носи отговорност за нарушението, и втори период, за който е прието, че дружеството майка носи отговорност за нарушението солидарно с дъщерното си дружество, член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 не задължава Комисията да провери дали частта от глобата, за която е прието, че дружеството майка не носи солидарно отговорност за плащането, остава извън тавана от 10 % от оборота само на дъщерното дружество.

51 От изложеното по-горе следва, без да е необходимо произнасяне по другите доводи, изтъкнати от жалбоподателя в подкрепа на първото основание за обжалване, по-специално по тези за нарушение на задължението за мотивиране, че това основание трябва да бъде прието по същество. Следователно обжалваното съдебно решение трябва да бъде отменено в частта му, в която е постановено, че Комисията не е допуснала грешка, като е взела предвид оборота на групата Roca с оглед на прилагането на тавана от 10 %, що се отнася до периода, за който е прието, че само Laufen Austria носи отговорност за нарушението.

По второто основание

Доводи на страните

52 С второто си основание Laufen Austria поддържа, че Общият съд е нарушил по-специално в точки 164—193 и 259—261 от обжалваното съдебно решение принципите на индивидуализиране на санкцията, на лична отговорност, на пропорционалност, на равно третиране и на защита на оправданите правни очаквания, както и задължението си за мотивиране, тъй като не е извел последиците от направената от Общия съд констатация, че степента на участието в нарушението, за което е прието, че носи отговорност Laufen Austria, е по-малка от тази на другите участници в картела, и по-конкретно не е изменил коефициентите за тежест на нарушението и за допълнителен размер и съответно не е намалил основния размер на глобата.

53 На първо място, Laufen Austria поддържа, че точки 164—193 от обжалваното съдебно решение са опорочени от грешка при прилагане на правото, тъй като при определянето на размера на глобата в тях изобщо не е взето предвид обстоятелството, че участието му в нарушението е в по-малка степен в сравнение с другите санкционирани предприятия. В това отношение обжалваното съдебно решение не правело разграничение, освен що се отнася до географския обхват на участието в нарушението, между тежестта на деянията на Laufen Austria и тежестта на деянията на предприятията, образуващи „твърдото ядро“ на участващите предприятия, съответно според естеството на поведението им. Впрочем съгласно принципа на недопускане на дискриминация Общият съд трябвало да намали основния размер на наложената на Laufen Austria глоба, като приложи спрямо него по-ниски коефициенти за тежест на нарушението и за допълнителен размер в сравнение с тези, които са приложени спрямо посочените предприятия, и да изведе последиците от това, което е констатирал в точки 187, 259 и 260 от обжалваното съдебно решение.

54 На второ място, мотивите, съдържащи се в точки 186 и 260 от обжалваното съдебно решение, противоречали на съдебната практика, приложима в областта на степенуването на глобите, и неправилно отдавали предимство на принципа на пропорционалност на глобата в ущърб на принципа на равно третиране.

55 На трето място, малката степен на участието на Laufen Austria в констатираното нарушение е трябвало да бъде взета предвид като смекчаващо обстоятелство по смисъла на точка 29, трето тире от Насоките от 2006 г. В точки 189—191 от обжалваното съдебно решение обаче въз основа на прекомерно ограничително и неправилно тълкуване на тази разпоредба Общият съд отхвърлил всякаква възможност за намаляване на глобата на това основание.

56 На четвърто място, Общият съд нарушил принципа на защита на оправданите правни очаквания и не изпълнил задължението си за мотивиране, като приел в точка 183 от обжалваното съдебно решение, че Комисията не се е отклонила от предвидения в Насоките от 2006 г. метод на изчисляване на размера на глобата.

57 Комисията оспорва доводите на жалбоподателя. От друга страна, макар да счита, че Общият съд правилно не е приел доводите на жалбоподателя, изведени от нарушение на принципите на равно третиране и на пропорционалност, по същество тя смята, че предпоставката, от която изхожда Общият съд, а именно че коефициентите за тежест на нарушението и за допълнителен размер, приложени спрямо жалбоподателя, участвал в нарушението само чрез своя австрийски клон, е трябвало да бъдат различни от приложените спрямо други членове на настоящия картел, участвали в нарушението на територията на шест държави членки относно три подгрупи продукти, е неточна. Ето защо Комисията приканва Съда да замени мотивите.

Съображения на Съда

58 В началото следва да се припомни, че само Общият съд е компетентен да контролира по какъв начин Комисията е преценила във всеки конкретен случай тежестта на противоправното поведение. Контролът на Съда в производството по обжалване има за цел, от една страна, да се провери до каква степен Общият съд правилно от гледна точка на правото е взел предвид всички основни фактори, за да прецени тежестта на деяние, определено с оглед на член 101 ДФЕС и на член 23 от Регламент № 1/2003, и от друга страна, да се провери дали Общият съд е отговорил надлежно на всички доводи, изложени в подкрепа на искането за отмяна на глобата или за намаляване на нейния размер (вж. по-специално решения от 17 декември 1998 г., Baustahlgewebe/Комисия, C-185/95 P, EU:C:1998:608, т. 128, от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 244 и от 5 декември 2013 г., Solvay Solexis/Комисия, C-449/11 P, непубликувано, EU:C:2013:802, т. 74).

59 Все пак, доколкото с второто си основание Laufen Austria твърди, че както при упражняване на своя контрол за законосъобразност на спорното решение в точки 164—193 от обжалваното съдебно решение, така и при упражняването на правомощието си за пълен съдебен контрол за определянето на глобата в точки 258—261 от обжалваното съдебно решение, Общият съд неправилно не е взел предвид обстоятелството, че степента на участие на жалбоподателя в констатираното нарушение е по-малка в сравнение с предприятията, съставляващи „твърдото ядро“ на картела, следва да се подчертае, че при обжалване на решение на Общия съд Съдът не може, когато се при произнася по правните въпроси, по съображения за справедливост да замести със своята преценка преценката на Общия съд, който, упражнявайки правомощието си за пълен съдебен контрол, се е произнесъл по размера на глобите, наложени на предприятия за извършени от тях нарушения на правото на Съюза (решения от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 245 и от 11 юли 2013 г., Gosselin Group/Комисия, C-429/11 P, непубликувано, EU:C:2013:463, т. 87)

60 Освен това трябва да се припомни и че при определянето на размера на глобите следва да се вземат предвид продължителността на нарушението и всички елементи, които могат да се включат в преценката на тежестта му (решения от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 240 и от 11 юли 2013 г., Team Relocations и др./Комисия, C-444/11 P, непубликувано, EU:C:2013:464, т. 98).

61 Сред елементите, които могат да се включат в преценката на тежестта на нарушенията, са поведението на всяко от предприятията, изпълняваната от всяко от тях роля при установяването на картела, изгодата, която са могли да извлекат от него, размерът им и стойността на съответните стоки, както и рискът, който този вид нарушения представляват за целите на Европейския съюз (решения от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 242 и от 11 юли 2013 г., Team Relocations и др./Комисия, C-444/11 P, непубликувано, EU:C:2013:464, т. 100).

62 В случая, както следва от точка 179 от обжалваното съдебно решение, е безспорно, че Laufen Austria е участвало в нарушение, изразяващо се в прилагане на съгласуване на бъдещи увеличения на цените, че поради участието си в срещите на координиращата организация Arbeitskreis Sanitärindustrie е знаело, че материалният обхват на това нарушение засяга трите подгрупи продукти и че същото нарушение се отнася до цялата австрийска територия.

63 От това Общият съд е направил извод, че съгласно точки 21—23 и 25 от Насоките от 2006 г. Комисията правилно е приела, че коефициентите за тежест на нарушението и за допълнителен размер от 15 % са подходящи.

64 В това отношение, без да оспорва достоверността на обстоятелствата по нарушението, описани в обжалваното съдебно решение, Laufen Austria твърди, че Общият съд не е взел предвид обстоятелството, че не е част от „твърдото ядро“ на картела, по-специално с мотива, че не е допринесло за неговото създаване и поддържане.

65 Дори да се приеме, че това обстоятелство е установено, във всички случаи с него не може да се потвърди, че Общият съд е трябвало да счете, че коефициентите за тежест на нарушението и за допълнителен размер от 15 % не са подходящи или са прекалено високи, тъй като подобен процент се обосновава със самото естество на разглежданото нарушение, а именно съгласуването на увеличения на цените. Всъщност това нарушение спада към най-сериозните ограничения на конкуренцията по смисъла на точки 23 и 25 от Насоките от 2006 г. и величината от 15 % съответства на най-ниския процент в скалата на санкциите, предвидена за подобни нарушения съгласно тези насоки (вж. в този смисъл решения от 11 юли 2013 г., Ziegler/Комисия, C-439/11 P, EU:C:2013:513, т. 124 и 125 и от 11 юли 2013 г., Team Relocations и др./Комисия, C-444/11 P, непубликувано, EU:C:2013:464, т. 125).

66 Следователно Общият съд правилно е приел в точки 179 и 258 от обжалваното съдебно решение, че Комисията не е нарушила принципа на пропорционалност, като е определила коефициентите за тежест на нарушението и за допълнителен размер като величина от 15 %, независимо от ограничения географски обхват на участието на жалбоподателя в разглежданото нарушение само на австрийската територия.

67 На второ място, доколкото Laufen Austria твърди, че макар да е констатирал, че степента на участието му в нарушението е по-малка в сравнение с други участници в посочения картел, Общият съд е приел прилагането на посочените коефициенти спрямо последното и така е нарушил принципа на равно третиране, следва да се отбележи, че както поддържа по същество Комисията, мотивите, съдържащи се в точки 186 и 187, както и в точки 259 и 260 от обжалваното съдебно решение, според които, от една страна, нарушение, обхващащо териториите на шест държави членки и три подгрупи продукти, трябва да се счита за по-тежко от разглежданото, което е извършено само на територията на една държава членка, и от друга страна, само на това основание е трябвало на участвалите в първото нарушение предприятия да се наложи глоба, изчислена въз основа на по-високи коефициенти за тежест на нарушението и за допълнителен размер в сравнение с приложените по отношение на жалбоподателя, са опорочени от грешка при прилагане на правото.

68 Всъщност, що се отнася до определянето на коефициентите за тежест на нарушението и за допълнителен размер, от точки 22 и 25 от Насоките от 2006 г. е видно, че следва да се вземат предвид редица фактори, по-специално посочените в точка 22 от тези насоки. Въпреки че за да се прецени тежестта на нарушение и оттук да се определи размерът на глобата, която трябва да се наложи, може да се вземе предвид по-специално географският обхват на нарушението, обстоятелството, че едно нарушение засяга по-широк географски обхват от друго, само по себе си не предполага непременно, че това първо нарушение, разгледано в неговата цялост, и по-специално с оглед на естеството му, трябва да се квалифицира като по-тежко от второто и като обосноваващо вследствие на това определянето на по-високи коефициенти за тежест на

нарушението и за допълнителен размер от тези, които са възприети за изчисляване на глобата, с която се санкционира това второ нарушение (вж. в този смисъл решение от 10 юли 2014 г., Telefónica и Telefónica de España/Комисия, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, т. 178).

69 При това положение следва да се припомни, че принципът на равно третиране представлява общ принцип на правото на Съюза, предвиден в членове 20 и 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз. От постоянната съдебна практика следва, че спазването на този принцип изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (вж. по-специално решение от 12 ноември 2014 г. Guardian Industries и Guardian Europe/Комисия, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, т. 51).

70 Спазването на посочения принцип е задължително за Общия съд не само при упражняването на контрол за законосъобразност на решението на Комисията за налагане на глоби, но и при упражняването на правомощието му за пълен съдебен контрол. Всъщност упражняването на това правомощие при определяне на размера на наложените глоби не би трябвало да води до дискриминация между предприятията, които са участвали в споразумение или в съгласувана практика в противоречие с член 101, параграф 1 ДФЕС (вж. в този смисъл решение от 18 декември 2014 г., Комисия/Parker Hannifin Manufacturing и Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, т. 77).

71 Както следва обаче от практиката на Съда, при преценката на тежестта на нарушението отчитането въз основа на същия принцип на различията между участвалите в един и същ картел предприятия по-специално с оглед на географския обхват на съответното им участие не трябва непременно да се извършва при определянето на коефициентите за тежест на нарушението и за допълнителен размер, а това може да се направи на друг етап от изчисляването на глобата, например при коригирането на основния размер в зависимост от смекчаващи и отегчаващи обстоятелства по точки 28 и 29 от Насоките от 2006 г. (вж. в този смисъл решения от 11 юли 2013 г., Gosselin Group/Комисия, C-429/11 P, непубликувано, EU:C:2013:463, т. 96—100 и от 11 юли 2013 г., Team Relocations и др./Комисия, C-444/11 P, непубликувано, EU:C:2013:464, т. 104 и 105).

72 Както отбелязва Комисията, подобни различия могат да се проявяват и чрез стойността на продажбите, възприета за изчисляването на основния размер на глобата, доколкото тази стойност отразява за всяко участващо предприятие степента на участието му в разглежданото нарушение съгласно точка 13 от Насоките от 2006 г., която позволява да се приеме като отправна точка за изчисляването на глобите размер, който отразява икономическата тежест на нарушението и ролята на предприятието в него (вж. в този смисъл решение 11 юли 2013 г., Team Relocations и др./Комисия, C-444/11 P, непубликувано, EU:C:2013:464, т. 76).

73 Ето защо, тъй като е безспорно, че основният размер на наложената на жалбоподателя глоба е определен в зависимост от стойността на продажбите, извършени от жалбоподателя на австрийската територия, Общият съд не е нарушил принципа на равно третиране като в точки 186 и 187, както и в точки 259 и 260 от обжалваното съдебно решение е определил на 15 % от тази стойност коефициентите за тежест на нарушението и за допълнителен размер.

74 Макар от изложеното по-горе да следва, че мотивите на Общия съд в точки 186 и 187, както и в точки 259 и 260 от обжалваното съдебно решение са опорочени от грешка при прилагане на правото, трябва да се припомни, че ако в мотивите на решение на Общия съд се открива нарушение на правото на Съюза, но неговият диспозитив се явява обоснован по други правни съображения, такова нарушение не може да доведе до отмяна на решението, а следва да се заменят мотивите (вж. в този смисъл решения от 9 юни 1992 г., Lestelle/Комисия, C-30/91 P, EU:C:1992:252, т. 28 и от 9 септември 2008 г., FIAMM и др./Съвет и Комисия, C-120/06 P и C-121/06 P, EU:C:2008:476, т. 187 и цитираната съдебна практика).

75 Впрочем настоящият случай е такъв, както е видно от изложените в точки 68—73 от настоящото решение мотиви, с които следва да се заменят мотивите на Общия съд.

76 Ето защо второто основание следва да се отхвърли в частта му, в която се поддържа, че Общият съд е допуснал грешки при прилагане на правото, и по-специално че е нарушил принципите на пропорционалност и на равно третиране, с мотива че тъй като Общият съд не е приложил спрямо жалбоподателя по-ниски коефициенти за тежест на нарушението и за допълнителен размер в сравнение с предприятията, участвали в по-голяма степен в нарушението, той не е взел предвид в обжалваното съдебно решение по-малката степен на участие на жалбоподателя в нарушението.

77 Относно оплакването, че Общият съд не е изпълнил задължението си за мотивиране и е нарушил принципа на защита на оправданите правни очаквания, като е приел в точка 183 от обжалваното съдебно решение, че Комисията не се е отклонила от предвидения в Насоките от 2006 г. метод на изчисляване на размера на глобата, следва да се отбележи, че Общият съд е описал общо този метод в точки 169 и 170 от обжалваното съдебно решение, както и — в точки 172—174 от посоченото решение — прилагането на същия метод от Комисията.

78 Ето защо подобно оплакване не може да бъде прието.

79 Накрая, що се отнася до оплакването, че Общият съд не е взел предвид като смекчаващо обстоятелство по смисъла на точка 29, трето тире от Насоките от 2006 г. по-малката степен на участие на жалбоподателя в нарушението в сравнение с другите участници, е безспорно, че Laufen Austria само е посочило ограниченото си участие в констатираното нарушение.

80 Впрочем, за да бъде намален размерът на глобата поради смекчаващи обстоятелства, жалбоподателят е трябвало съгласно точка 29 от Насоките от 2006 г. да докаже, че фактически не е прилагал съответните антиконкурентни споразумения, като е възприел конкурентно поведение на пазара, каквото доказателство жалбоподателят не е представил, както е констатирал Общият съд в точка 191 от обжалваното съдебно решение.

81 Във всички случаи тази преценка на доказателствата не може да бъде оспорена в производството по обжалване на решението на Общия съд, освен при тяхно изопачаване, каквото не е изтъкнато в конкретния случай (вж. в този смисъл решения от 13 януари 2011 г., Media-Saturn-Holding/СХВП, C-92/10 P, непубликувано, EU:C:2011:15, т. 27, от 10 юли 2014 г., Гърция/Комисия, C-391/13 P, непубликувано, EU:C:2014:2061, т. 28 и 29 и от 20 януари 2016 г., Toshiba Corporation/Комисия, C-373/14 P, EU:C:2016:26, т. 40).

82 Следователно оплакването относно разглеждането от Общия съд на смекчаващите обстоятелства по смисъла на точка 29, трето тире от Насоките от 2006 г. трябва да бъде отхвърлено.

83 Предвид всички изложени по-горе съображения второто правно основание следва да се отхвърли.

По връщането на делото за разглеждане от Общия съд

84 Съгласно член 61, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, когато Съдът отмени решение на Общия съд, той може или сам да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това, или да върне делото на Общия съд за постановяване на решение.

85 В случая обаче, тъй като Съдът не разполага с данни за оборота, реализиран от Laufen Austria през годината, предхождаща приемането на спорното решение, фазата на производството не позволява да бъде постановено окончателно решение по делото. Ето защо делото следва да се върне за ново разглеждане от Общия съд.

По съдебните разноски

86 Тъй като делото трябва да се върне на Общия съд за ново разглеждане, Съдът не следва да се произнася по съдебните разноски, направени в настоящото производство по обжалване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) **Отменя решение на Общия съд на Европейския съюз от 16 септември 2013 г., Laufen Austria/Комисия (T-411/10, EU:T:2013:443).**

2) **Връща делото на Общия съд на Европейския съюз, за да се произнесе по направеното от Laufen Austria AG искане за намаляване на наложената глоба.**

3) **Не се произнася по съдебните разноски.**

Подписи